

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи илмӣ Муминов Фатҳулло Шамсуллоевич дар мавзӯи «Рушди зироаткории лалмӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ (дар мисоли минтақаи Хатлон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03- Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ

Маҳз татбиқи амалии ҳадафҳои Стратегияи рушди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 дар баҳши кишоварзӣ ба ҳалли яке аз чор ҳадафҳои асосии стратегияи рушди иқтисодиёти кишвар, аз он ҷумла таъмини амнияти озукаворӣ равона гардида, он ба ҳолат, тақрористеҳсол ва истифодаи самараноки заминҳои лалмӣ кишоварзӣ ва омилҳои табиӣ-иклимӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ вобастагӣ дорад. Дар минтақаи кӯҳии Хатлон омилҳои зиёди истифоданашудаи баланд бардоштани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ, аз ҳисоби оқилона истифодабарии захираҳои замини минтақаҳои наздикӯҳӣ ва кӯҳӣ мавҷуд мебошад, ки то кунун мавриди омӯзиш ва истифодабарӣ қарор дода нашудаанд. Илова бар ин, истифодаи самараноки иқтисодии захиравӣ-табиӣ минтақаҳои наздикӯҳӣ ва кӯҳӣ барои таъмини шугли пурмаҳсули аҳоли, рушди коркарди саноатии маҳсулотҳои кишоварзӣ ва дар ин замина паст намудани сатҳи камбизоатии мардум мусоидат менамояд.

Муаллиф бомаврид қайд менамояд, ки омӯзиши масъалаҳои рушди зироаткории лалмӣ дар шароити норасоии заминҳои оби кишоварзии минтақаҳои кишвар, аз ҷумла вилояти Хатлон, хеле муҳим арзёбӣ гардида, он аз ташаккул ва рушди муносибатҳои нави заминдорӣ, усули биологӣ муҳофизати растаниҳо, низоми пешқадами киштгардон ва беҳдошти вазъи экосистемаи минтақаҳои кӯҳӣ маншаъ мегирад. Ҳалли илмӣ-амалии масъалаҳои ташаккул ва рушди зироаткории лалмӣ, дар навбати худ, ба ҳамроҳангсозии механизмҳои ташкилӣ-хоҷагидорӣ, экологӣ-иқтисодӣ, технологӣ-инноватсионӣ рушди соҳаи кишоварзӣ ва вазъи экологии минтақаҳои кӯҳӣ вобастагии калон дорад. Таҳқиқ ва ҳалли масоили мазкур муҳимияти тадқиқоти илмиро муайян намуда, яке аз масъалаҳои рӯзмарра ва ҳалталаб дар шароити ҳозира ба ҳисоб меравад.

Бо вучуди он, ки автореферати диссертатсия дар сатҳи баланди илмӣ иҷро шудааст, баъзе норасоӣҳо низ вучуд доранд, ки миёни онҳо метавон ҳолатҳои зеринро чудо намуд:

Якум, ин ки бо сабаби он, ки диссертатсияи мазкур ба ихтисоси иқтисодӣ минтақавӣ ва ҳудудӣ бахшида шудааст, ҳубтар мешуд муаллиф дар шакли харитаи ҷуғрофӣ-ҳудудӣ ноҳияҳоеро чудо менамуд, ки дар онҳо рушди зироаткорӣ лалмӣ бештар ба мақсад мувофиқ аст, ки ин мақсад ва вазифаҳои таҳқиқотро осонтар менамуд. Зеро ки чи тавре, ки маълум аст бисёре аз ноҳияҳои вилояти Хатлон дар минтақаи биёбонӣ (аридный регион) ҷойгир шудаанд, ки дар чунин шароит обёрӣ омили асосии ба рушди истеҳсолоти кишоварзӣ таъсиррасон ба ҳисоб меравад.

Дуюм, ин ки автореферат аз камбудии хусусияти имлоӣ ва стилистики дошта холи нест.

Аммо аз назари мо, ин эродҳо ва пешниҳодҳои оварда шуда на он қадар ҷиддӣ буда, арзиши илмӣ авторефератро паст карда наметавонад.

Диссертатсияи номзоди Муминов Фатхулло Шамсуллоевич дар мавзӯи “Рушди зироаткорӣ лалмӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ (дар мисоли минтақаи Хатлон)” дар сатҳи баланди илмӣ иҷро шуда, ба талаботҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси ихтисоси 08.00.03 - Иқтисодӣ минтақавӣ ва ҳудудӣ сазовор мебошад.

Доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессори кафедраи назарияи
иқтисод ва иқтисоди ҷаҳони
Донишгоҳи славянии Руссия-Тоҷикистон

